

Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմի չափը հաստատելու մասին (2023 թվականի երկրորդ եռամսյակ)

2023-07-25

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհուրդ

Որոշում թիվ 108-Ն
25.07.2023

Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմի չափը հաստատելու մասին (2023 թվականի
երկրորդ եռամսյակ)

Հրապարակման ամսաթիվ՝ 26.07.2023

Նպատակ ունենալով ապահովել ֆինանսական համակարգի կայունությունը,
ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին»
օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով և 20-րդ հոդվածի «ե» կետով, «Բանկերի և
բանկային գործունեության մասին» օրենքի 54.1-րդ հոդվածի 1-ին մասով և
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2019 թվականի
փետրվարի 4-ի թիվ 16-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի կապիտալի
համարժեքության նորմատիվի սահմանաչափից բարձր շեմերի սահմանման և
հաշվարկման կարգով»՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
խորհուրդը

Որոշում է.

1. Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմը թողնել անփոփոխ՝ սահմանելով ռիսկով
կշռված ակտիվների 1.5%-ի չափով՝ 2023 թվականի օգոստոսի 1-ից:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում նորմատիվ իրավական ակտերի հրապարակման
միասնական կայքում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրը:

Հայաստանի Հանրապետության

կենտրոնական բանկի նախագահի տեղակալ

Արմեն Նուրբեկյան

Երևան

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

Կապիտալի հակացիկլիկ շեմի (2023թ. երկրորդ եռամսյակ)

2023 թվականի հուլիսի 25-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց կապիտալի հակացիկլիկ շեմը թողնել անփոփոխ՝ 1.5% մակարդակում :

Հակացիկլիկ շեմի սահմանված դրույքաչափը ուժի մեջ է 2023 թվականի օգոստոսի 1-ից :

Կապիտալի հակացիկլիկ շեմի (այսուհետ նաև կապիտալի հակացիկլիկ բուժքեր (ԿՀԲ)) վերաբերյալ որոշումը կայացնելիս Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկն առաջնորդվել է մակրո-ֆինանսական և վարկավորման շուկայի զարգացումների համապարփակ վերլուծությամբ: Մասնավորապես՝

Նախորդ եռամսյակի համեմատ ֆինանսական ցիկլի ինդեքսը գրեթե չի փոխվել, ինչը պայմանավորված է վարկային շուկայում առկա միտումների պահպանմամբ: Վարկավորման շուկայում ակտիվության աճի պահպանման և անվանական ՀՆԱ բարձր աճի պայմաններում 2023թ. երկրորդ եռամսյակի համար գնահատված վարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշը և վերջինիս շեղումը իր երկարաժամկետ տրենդից գրեթե չեն փոխվել (համապատասխանաբար 64% և շուրջ -10 տոկոսային կետ):

Հիպոտեկային վարկավորման պաշարային ցուցանիշի բարձր աճի տեմպը պահպանվել է, ինչը ուղեկցվել է անշարժ գույքի շուկայում գների աճով: Մեր գնահատումների համաձայն, անշարժ գույքի շուկայում հնարավոր գերարժեքների ռիսկի մեծությունը մնացել է անփոփոխ՝ կազմելով շուրջ 27% : Հարկ է նշել, սակայն, որ այս գնահատականը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ դեռևս նախորդ տարվանից արձանագրված անշարժ գույքի վարձակալական վճարների աննախադեպ բարձր աճի տեմպերը ժամանակավոր բնույթ են կրում և երկարաժամկետ հեռանկարում կարող են չպահպանվել: Առանց այս ենթադրության, անշարժ գույքի գերարժեքների

գնահատված ռիսկի չափը ավելի փոքր է և կազմում է մոտ 13%:

Ընթացիկ ժամանակահատվածում ֆինանսական կայունությանը սպառնացող ռիսկերի ցանկում շարունակում են առաջնային լինել աշխարհաքաղաքական միջավայրի անորոշությունները և դրանցից ածանցվող ռիսկերը: Մեր գնահատմամբ այդ ռիսկերի նյութականացման պարագայում առաջացող կորուստների մեծությունը և դրանց կլանման համար անհրաժեշտ կապիտալի հակացիկլիկ բուժքերի գնահատականը փոփոխություն չեն կրել: Միևնույն ժամանակ նշենք, որ, բանկային համակարգում կապիտալի և իրացվելիության փաստացի մակարդակները պահանջվող նվազագույնից բավականաչափ բարձր են, ինչը ավելի քան բավարար է տնտեսության բնականոն վարկավորման գործընթացի ապահովման համար:

Վերը նկարագրված փաստերի համապարփակ վերլուծության արդյունքում, Կենտրոնական բանկը նպատակահարմար է գտնում անփոփոխ թողնել ԿՀԲ դրույքաչափը՝ պահպանելով այն 1.5% մակարդակում: ԿՀԲ դրույքաչափի ապագա փոփոխությունները (ինչպես բարձրացման, այնպես էլ իջեցման ուղղությամբ) կածանցվեն մակրոֆինանսական պայմանների, անորոշությունների և համակարգային ռիսկերի զարգացման հետագա ընթացքից:

Համաձայն

կարգի 12-րդ կետի,

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը յուրաքանչյուր եռամսյակ սահմանում է կապիտալի հակացիկլիկ շեմը (այսուհետ նաև կապիտալի հակացիկլիկ բուժքեր (ԿՀԲ)): Կենտրոնական բանկը ԿՀԲ-ն սահմանելիս առաջնորդվում է

փաստաթղթի դրույթներով

2023թ. մայիսի 1-ից մինչև 2023թ. հուլիսի 31-ը բանկերը պետք է բավարարեն ԿՀԲ 1% դրույքաչափի պահանջը՝ համաձայն ՀՀ ԿԲ խորհրդի 179 Ն որոշման: 2023թ. օգոստոսի 1-ի դրությամբ բանկերը պետք է բավարարեն ԿՀԲ 1.5% դրույքաչափի պահանջը՝ համաձայն :

Ֆինանսական հատվածի կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկային պորտֆելի (ներառյալ լիզինգը և ֆակտորինգը) կշիռն է ՀՆԱ-ում (%-ով): 2023թ. առաջին եռամսյակի գնահատականը նախնական է և կարող է հետագայում փոփոխվել՝ կախված ՀՆԱ փաստացի տվյալների հիման վրա վերահաշվարկի արդյունքներից:

Անշարժ գույքի հիմնարարներով պայմանավորված գնի գնահատման
մեթոդաբանությունը առավել մանրամասն ներկայացված է ՀՀ ԿԲ 2021թ.
Ֆինանսական կայունության հաշվետվության Ներգիր 3-ում, որը հասանելի է
:

[Ֆինանսական կայունության հիմնական ցուցանիշները \(2023թ. երկրորդ
եռամսյակ\)](#)